

TALEPAPIR

DET TALTE ORD GÆLDER

Anledning	Samråd
Titel	Samrådsspørgsmål A og B
Målgruppe	UDU
Arrangør	UDU
Taletid	(skal udfyldes)
Tid og sted	1. november 2005 kl. 14.45 i Folketinget

Disposition

- 1. Samrådsspørgsmål A**
- 2. Samrådsspørgsmål B**

1. Samrådsspørgsmål A

”Vil ministeren forklare, hvordan det kan være foreneligt med Bonn-København Erklæringens hensigt vedrørende gensidige pligter og rettigheder for mindretal og flertal nord og syd for den dansk-tyske grænse, at der ikke er afsat midler til befordringsgodtgørelse til eleverne på det tyske mindretals skoler i Sønderjylland på finansloven 2006.”

- Jeg er blevet bedt om at forklare, hvordan lovforslaget L 31 om befordringsordning for de frie grundskoler kan være forenelig med København-Bonn Erklæringerne.
- København-Bonn Erklæringerne er den populære benævnelse for bekendtgørelse af 7. juni 1955 angående det tyske mindretals almindelige rettigheder. Heraf fremgår følgende vedrørende spørgsmålet om skoletilbud:
- ”Almendannende skoler og folkehøjskoler (også faglige) samt børnehaver kan som følge af det i Danmark gældende princip om undervisningsfrihed oprettes af det tyske mindretal i henhold til lovene.”
- Der står ikke noget i erklæringerne om adgangen til befordring.
- I 1970 vedtog Folketinget en lov om friskoler og private realskoler m.v., hvorved de hidtil gældende særregler for de private tysksprogede skoler i Sønderjylland blev ophævet. De tyske mindretalsskoler blev dermed som udgangspunkt ligestillet med private skoler i øvrigt.
- Til trods herfor indeholder friskoleloven bestemmelser for de tyske mindretalsskoler, der stiller skolerne anderledes og tilskudsmæssigt bedre end øvrige frie grundskoler på følgende punkter:
- Skolerne har tysk som undervisningssprog.
- Skolerne behøver ikke at opfylde tilskudsbetingelsen om at have mindst 28 elever i alt på 1. – 7. klassetrin.
- Skolerne får både det generelle taxametertilskud, som retter sig mod alle frie grundskoler, og særlige statstilskud. Før tiden er de særlige tilskud til mindre-

talsskolerne 6,2 mio. kr. årligt. Dertil kommer, at skolerne også modtager en række tilskud fra tyske myndigheder. Den økonomiske særstilling indebærer, at det er muligt at have et for forældrene gratis skoletilbud

- Det tyske mindretals mulighed for at *oprette* skoler består således uanset ændringer vedrørende befodringsgodtgørelse fortsat fuldt ud som et reelt alternativ til den danske folkeskole. Lovforslaget om befodringsordningen er således ikke i uoverensstemmelse med København-Bonn Erklæringerne.
- Jeg vil i de videre forhandlinger om lovforslaget søge at friholde eleverne på de tyske mindretalsskoler for konsekvenserne af lovforslaget.

2. Samrådsspørgsmål B

”Ministeren bedes redegøre for konsekvenserne for friskolerne af en vedtagelse af lovforslaget. Specielt bedes redegjort for, om der forventes en nedgang i elevtallet på friskolerne og i antallet af friskoler.”

- Befodrningstilskuddet er et elevrettet tilskud, og skolernes økonomiske vilkår er principielt ikke berørt af den foreslåede lovændring. Med lovforslaget lægges der imidlertid op til, at skolerne handlemuligheder udvides, idet skolerne som noget nyt får hjemmel til af egne midler at yde bidrag til befodrning af elever.
- Hvorvidt og i hvilket omfang skolerne vil anvende denne hjemmel er svært at forudsige. I sidste ende afhænger det af skolernes økonomi. Og den er ud fra en overordnet betragtning vældig god. Således havde sektoren i 2004 et overskud på over 100 mio. kr. I det hele taget viser udviklingen i de økonomiske nøgletal, at sektoren ligesom tidligere år udvikler sig positivt.
- En opgørelse over udbetalt befodrningstilskud i skoleåret 2003/04 viser:
 - Antallet af elever, der modtog befodrningstilskud var ca. 26.600.
 - Mindre end en fjerdedel af de elever, der modtog befodrningstilskud, ville ved bortfald af befodrningstilskud miste mere end 200 kr. pr. måned. Denne elevgruppe udgør 7 procent af det samlede elevtal i de frie grundskoler.
 - 402 elever, svarende til en halv procent af det samlede antal elever i de frie grundskoler, vil ved bortfaldet miste 500 kr. pr. måned eller derover.
- Ud fra disse tal tror jeg ikke, at der er mange forældre, der vil tage deres børn ud af en fri grundskole af økonomiske grunde. Det skal her tages i betragtning,

at der samtidig med forslaget om at skære i befordringstilskuddet, blev afsat 6 mio. kr. årligt til forøgelse af tilskuddet til fripladser for at sikre, at økonomisk svagt stillede familier fortsat har reel mulighed for valg af fri grundskole.

- Lovforslaget indgår i de igangværende finanslovsforhandlinger.